

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; budapesti napló: haladási tájékozás, irodalmi tudósárok, vizgyógy- és edzőintézet, magyar játékszini krónika, 'sa't.); pestbudai énekiskola; magyar gazdasági egyesület — vége; Bács-Rodrigi közgyűlés (a' fölkelt nemesség pénztárának állapítja, háziadó 'sa't.) B-harmegye (a' kedélyek ismét lazongásba hozatják, gyanúsítások a' főjegyző ellen, 'sa't.); nógrádi ágostai hitvallásnak papgyűlése; polgári jótékonyk; felelet Hagymásy urnak kecskeméti egyháza, várost és iskolai testületet megtámadó cikkkére; felelet a' Jelenkor 33dik sz. tett czáfolatra; változások a' es. kir. hadseregénél; 'sa't.) Spanyolország (a' ministerségi fordulat folyvást tart; Barcelonában zendülés ütött ki; az új ministerség névsora; 'sa't.) Anglia (udvari hírek; Francis halála iránt; 'sa't.) Franciaország (Cormenin nyilatkozata az ország jelen állapotjáról; 'sa't.) Belgium (az összeesküvés halálbüntetése megváltoztatik; a' parasztok felszabadítása miatt a' főnemesség zúgolódik; 'sa't.) Jóniai szigetek (a' görög nyelv ügye; 'sa't.) Oroszország (összeesküvés híre.) Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás. Értesítő. —

Magyarország és Erdély.

A' nm. magyar kir. udv. kamra az újtelki (Neufeld) megürült harminczados-hivatalra Punikh Károly a' Bécsben levő erdélyi harminczadi kiadó-hivatal irnokát alkalmazá. Kosztaczky József szigetir. sószállítási mázsáló meghalálozott.

Érsek-Ujvárott a' helybeli polgárság adakozásából, legfelsőbb engedelménél fogva kisebb gymnasium állított föl 's oct. 1jén nyitattandik meg; hol kiváltképen a' magyar nyelv terjesztése czéloztatik. H.

Énekiskola. A' pestbudai hangszegyesület igazgatása alatti énekiskola növendékeinek második félévi nyilvános vizsgálatára egyesületi elnök mos F esteti es Leo gr. ur elnöke alatt jun. 23kán ment végbe. — Az intézetnek e' lefolyt félévben 41 ifju, és 56 leány, összesen 97 növendéke volt. — Vizsgálat végén a' mlgos elnök gróf által az egyesület részéről pompás kötésekkel díszített 's czélszerű hangművekből állott 12 jutalom osztatott ki szorgalomöszönül Lipovszky Aloizia, Eminger Borbála, Beileithner Jozéfa, Egedy Klára, Hess Rozina, Weisz Kornélia, Saphir Sarolta, Részler István, Grünwald Hermann, Ludvig János, Weldi József, 's Pollak Adolf növendékeknek. Közli Má t r a y G á b o r. m. k.

Budapesti napló. Haladási tájékozás. Közelget az országgyűlés ideje, sőt ha tekintjük a' teendők sorát, 's figyelembe vesszük, a' hátralevő rövid idő alatt legtöbb megyében mennyi munka vár a' követi utasításokat készítő férfiakra, mondhatjuk: országgyűlés küszöbén állunk 's nincs időnk többé késni. Mégpedig azon országgyűlés küszöbén állunk, mely a' magyar évezredes alkotvány ószerű tisztos épületéhez újító kezekkel hatalmasan készülni. Szemeseknek 's vigyázóknak szükség tehát lennünk, 's az évezred tatarozgatta épület minden izét gondosan tapogatva, illőn elkészülnünk: nehogy talán a' rohanóknak, alkalmasint a' gravitatio törvénye szerint is mindinkább súlyosbuló ereje a' mohlepte falaknak szakadván, azokat a' köztük serdülő nemzet sirjává rászazozsza, 's nehogy ismét a' léhán fontolgatók, vagy tán lajhárként vánszorgók tunyasága ellankasztván a' munkához fogó kezeket, elszalaszszuk az isten-adta kedvező alkalmat 's a' javítás nehéz munkáját ismét férfiasb kezekre 's boldogabb időkre hagyván, a' porló falakba mindig mélyebb 's mélyebb gyökereket verni engedjük az idők mohát 's belül köztük a' nemzet ölen tovább is szemléljünk sikamlani esörgőkgyököt, és lassunk tenyészni 's virulni mérges növényeket. Sok nagy magyar, sőt valamennyi van, mind mondá már, mikép a' magyar jelenleg éli élte legkétesebb korszakát, jelenleg készül megfejteni élet-halál kérdését. És valóban ha körültekintünk a' magyar föld határain kívül és belül: mindenütt a' sok színű népek sokrétű armányai mind megannyi hydra-fejkint szökdécselnek tekintetünk elébe; 's ugylátszik, egyedül délkeletet kivéve, mely a' leszenvedett századokban mérges dühét irgalmatlanul kiárasztá már, minden oldalról halál-rémek szellelte lengeti az Ázsiából hódítólag ide dicsően tört nemzetet, 's belül a' szívének legjobb vérével szerzett 's évezredig ölelt hazában még több vipera, mondhatni: a' mélélyek 's furiák minden fattyusarjadéka rágódik tiszta kebelén. Mondják: a' magyar, ha ezen rémeket pár évtized előtt, midőn hosszú álmát édesen szunnyadá még, látta vagy csak megálmodta volna, nem fogá merni fölemelni fejét 's jobbnak itélendő, a' fölötté sziszegő fulánkok árnyékában esőndesen szentéregve bevárni halkan közelgő végenyészét, mint a' bizonytalan életért annyi ellenséggel szállni szembe. De hála az égnek! fölrezzentünk, 's idült erővel, országgló fejedelmünk hatalmas ótalma alatt, nemesak új életre vergődünk, hanem a' nagyszerű czél felé, mely egy nemzeté, szilárd léptekkel haladunk, mert egy hírlapoltvasó utolsó országgyűlés óta, pár száz cikket számlála össze, mely mind azon kezdődék: hogy haladunk 's haladás korszakát éljük. De fájdalom, a' haladás irányát nem igen feszegetők, csak álombul följedtekként eredtünk a' haladásnak 's czélja iránt, ugylátszik, még jelenleg sem vagyunk tisztában, legalább nem könnyen jelölhetjük azt ki. Mondhatjuk ugyan általányosan: haladásunk czélja az, mely minden szabad nemzet élete; de közelebbről szólván nemzetünk viszonyaihoz, nézetünk szerint törekvésünk czélja nem lehet egyéb, mint az országnak, mellynek határait Árpád apánk szabá meg, egy magyar családdá olvadt gyermekeit a' szellemi 's anyagi jólét 's boldogságban minél nagyobb mértékben részesíteni. Bár érezzük, milly nehéz, nagyszerű fogalomnak, sőt minden szónak jó értelmezést adni, mégis úgy vagyunk meggyőződve, miszerint ha őseink azon kijelentett fogalmunk szerint nézték vala az országgló nemzet feladatát: e' hazán annyit idegen fegyver nem dulongott, e' nemzetet annyi kinszenvedés nem senyvesztette nem sorvasztotta volna, 's bizony mi is jelenleg egyébről értekeznénk. Mert őseinknek kormányzásban politikai főhibáik, mellynek átkát mi nyögjük, kétségkívül az vala, hogy a' nemzetiséggel saját honában idegenné téve önyelvöket, mitsem gondolván, a' meghódított 's minden jövevény nemzetelt jogait egy iránt megoszták, sőt ollykor ollykor a' vándor csapatot magok felibe emelék. És bus sajonnal kell tapasztalunk, mikép ezen véstjerhes hibát, ne mondjuk, mimagunk elleni bünt még korunk sem vala képes megismerni. Tudjuk: a' legközelebb mult országgyűlések mikép osztogatták a' gyönyörű jogokat, mikért sok ezer nemcsak beszédét, sőt szívverét is adná, ez ország lakosi közt minden tekintet nélkül a' nemzetiségre, és látjuk és halljuk ismét a' kalauzó philanthropok duzzadó kebleit az emberjogok egyenlőségeért, nemzetiségre ritkán hederítve, hatalmasan dobogni. És ez okból mon-

dók, miszerint haladásunk iránya 's czélja iránt valószínűleg még nem vagyunk tisztában. Állításunk alaposságát kétségkívül teszi a' magyarosítóknak gyakran hallatszón nyilatkozata, miszerint törekvések czélja koránsem valakit anyai nyelvtől megfosztani, hanem csak idegen nyelvek mellett méltó helyet adni édes miénknek is, más szóval: a' magyar nyelvet a' holt latin helyére felküzdeni. 'S bár e' szót naponkint halljuk uton utfélen rebesgetni, korszellemünk vigasztalásunkul mégis oda nyilatkozik, hogy az merő mystificatio; mert vannak honfias törekvések és vannak örvendetes jelenetek, mellyek nyelvünket oda is jutatták, hol a' néhai latinok híre sem vala. Mi legalább higgadt számitgatás 's fontolgatás után szívünk melegebből úgy vagyunk meggyőződve, hogy a' magyar nyelv 's nemzetiség nélkül nincs e' hazában senkinek számára üdv, 's rá boldogság helyett csak a' gyalázatos enyészet kinzó réme vár. Fáj ugyan, kimondhatatlanul fáj, mi tudjuk magunkat azon helyzetben képzelni, 's érezzük mikép fáj, ha az embert nemzeti jellemétől, melly minden véresepének életszikrája, ezen szent jellemétől fosztják meg; és az isteni gondviselésnek ember előtt ismeretlen utai mégis oda vezérlik a' nemzetek sorsait és olly körülményeket idéznek elő, hol és mellyek közt szükséggé, sőt elkerülhetlen köteleességgé válik ezen fájdalmat egy részről okozni, más részről szenvedni. És illyen körülmények a' miénk. E' hazában ugyan, ha lenne buzgóság, ha virulhatna nemzedékről nemzedékre tenyésző példátlan ragaszkodás az egyes nemzetiséghez, valóban nem tudjuk: mit nyernének általa az egyes népelek; hanem azt tudjuk, miszerint minden lételő csak gyenge fűszálon állana, 's legkisebb szélvihar, jőne az éjszakeről jőne bármely oldalról, földhez sujtaná azt 's futóhomokként elsodraná lebeke virágit. Ne legyünk tehát fűszálak, hanem egyesüljünk egy törzsökbe, mely évezredek viharaival dacoljon; illy tölgytörzsök könnyen szilárdulhat belőlünk, mert az angol nép példájakint a' sok elemű, meszsze elágazó gyökerekből serdül fel ez legbiztosabban. És a' világ törvényei ezen ige megtestesülése iránt táplált reményünket megerősítik keblünkben, mert arra példát ugyan a' természet nem tör, hogy sokféle elem egymás mellett és egymás közt valahol soká megmaradhatna, hogy egy barlangban róka, nyúl, bány, csirke, farkas laknék soká együtt. 'S pillantsunk e' haza sok népfelére taláunk e' benne csak egy tiszta elemet, nem tapadt e' már mindegyikhez egy bizonyosnak színe, melly magát köztök mármár uralkodóvá felküzde? Mire valók tehát a' fetengő armányok, miért marcangoltok ti elnémetesült horvátok, mi végett küldtök tőt rokonink, követséget Bécsbe? Reméllitek talán, hogy főpapjaitok kalauzsága ismét vést hozand a' magyarra, mikint hozott Tomori szerencsétlen vezérlete? És ha hoz vést, mitül ugyan nem tartunk, fényt 's dicsőséget bizony senkire sem hoz; de ha csakugyan hoz, tudjátok meg édes feleink, rátok bizony semmi esetre sem hoz; mert már csak ezen tettetek is tanusítja, mikép nem alkotványos nemzetnek valók vagytok. Ha embert tudnánk választani, ki lerázzván földi viszonyait 's szívet a' világi érdekektől megtisztítván, higgadt észszel itéletet tudna mondani; vajjon, ha már csakugyan egygyé kell lennünk, melly nemzet részére esnek a' felsőbbség? A' magyar nemzetet nem csapáskép hozá Európa szívére a' gondviselés, valamint nem átok volt az emberi nemzetre a' zsidóknak Kánaánba vonulása. Kik a' jövedőbe nem tekinthetünk, pillantsunk a' multba vissza: vajjon volt e' valaha gyalázatára Európának a' magyar nemzet? Midőn a' népek széles e' világon sötétség borította rabigában senyvedék nyomoruságos éltöket, midőn az emberjog mindenütt lábbal tapodtatott; a' magyarok 's dicső fejedelmek valának egyedül, kik méltányolva, mennyire akkor lehet az emberi természet igényei szentségét, olly alkotvány sánczaival kerítették be népeiket, millyen Európa legmiveltebb nemzetei maigla sem dicsékszenek. Sőt most is, midőn szép nyelvét országában lakó népeinek ajánlgatja, fölemelt fölvel tekinthet szét a' nemzetek seregén, 's ellenségei! rázzátok fel az óvilág bármely népeit sirjaikból, mutathattok e' az emberi jogok méltánylásában nagyobb lelkű, megőrzésökben férfiasb nemzetet? Ő nem árasztá el idegen országokat, nem tukmálja nyelvét zsarnokilag meszsze nemzetekre, miként a' nyugat igenen mivel népei, kik a' magyaromaniáról boszantásig annyit költének; ő csak otthon hazájában ápolgatja becses nyelvét, és szerencsésének tarthatja minden ember, ha azt sajátjává teheti, legalább gyalázatára nem válik senkinek annak tudása, mert nálánál szebb zengésű 's tökélyesb nyelvet a' mivel világ nem mutathat. Sőt mint mondók, hivatása, feladata és kötelessége a' magyarnak: ez ország határain belül nyelvét ollyképp terjeszteni, miszerint az hazájában törvényhozás, oktatás, szóval az országos élet nyelve legyen 's mindenben minden más nyelv közt első helyet foglalja el, diplomatiái 's törvényhozási jelleménél fogva is. Különbben ha e' szent hivatást nem érezzük kebleinkben, ha nem hisszük magunkat annak teljesítésére jogosítva, vagy nem bíznunk erőnköz: akkor magyark! ne bajlódjunk hijába; inkább lépünk le a' világ szinpadjáról 's boruljunk a' porba, hintsünk hamut fejünkre, 's engedjünk helyet, más nem gyáva nemzetnek. Fél munka nem elég; vagy egészen magyarosítsuk meg Magyarországot, a' többi nyelvek üldözése, vagy száműzetése nélkül, vagy semmit. De mikép? hol a' módok 's eszközök az erőnköt haladó munkához? Irgalmatlan erőszakot használunk? Nem az idők megtanítanak már, mikép ezzel lelkiekben nem boldogulhatni; van eszközünk, egyetlen eszközünk van, minek kulcsa abban található, hogy mi uralkodó nemzet vagyunk 's a' törvényhozás fékét kezünkben tartjuk. Ne kényszerítsünk sen-

général fogva, előljáróilag e' részbeni nyilatkozásra szólítottott, melyre, köv. apr. 7-ről küldött 's töredékben bemutatott 's felolvasott válaszában azt adván feleletül, mikép m. főis. helyt. urnak a' tisztviselői becsület megőrzésére intézett figyelmét tiszteli 's hiszi is, miként felszólításának ez volt egyik indítóoka: de kijelenti: hogy épen azon figyelemmel nem azt látja megegyeztetetőknek, hogy a' hirt mindjárt hivatalosan tárgyalassék, hanem inkább azt, hogy a' hirttel kedveskedőt gyanúsítgatásának bebizonyítására a' m. főisp. helyt. ur felszólítani, megnevezése által mind az alapos ezafolatra, mind a' becsületében gázló megfenyítettésének eszközlésére módot nyújtani méltóztatott volna. Mivel azonban ő mlga hirtől indult ki, a' gyanúsítók és üldözők irányában magát védelemre nemalacsonyíthatja, de a' hirt ez uton megczáfolhatónak sem tartván a' hirtbeli vád ellenébeni nyilatkozata azon soha valóban nem érzett és nem alkalmazott szavakból áll: conscia mens recti fama mendacia ridet. Azonban főisp. helyt. ur ezen nyilatkozattal meg nem elégtelve, egy szomorú kötelesség teljesítése miatt kül megyébe utazása után 's távolléte alatt kiadó irnokát magához parancsolva, azt minden módon kívánta ellenbizonyítványadásra bírni 's ez nem sikerülvén főszolgabíró Th. . . . J. ur által ellene hit alatt kihallgattni, az említett irnoknak bemutatott 's felolvasott bizonyítványából kiviláglott. Ezekben előadván főjegyző ur a' történet dolgot, elérzékenyült kebellet kérte a' Rdeket, miszerint, azt: vajjon a' kérdésbeli írománynak előadott módon kiadása által hivatali hitével 's lelkiismeretes kezelésével ellenkező ténykövetett é el? 's vajjon annak a' júliusi törvényszékén elő nem terjesztésével hibázott e? szigoruan megbírálni, 's ártatlansága esetében minden szennytől buzgón őrzött becsületének megsértéséért elégtételt szerezni méltóztatassanak. Egyébiránt nem kívánván jelenlével a' szavazatok szabad kijelenthetését legkevésbé is gátolni, ezen ügytárgyalatásai a' teremből eltávozott, mitől azonban a' rendek egyhangulag tett felszólítása következtében elállván, már elhagyott székét újra elfoglalta. Ez előterjesztés után a' Rendek érezve a' feladó megnevezetése iránti kérelemnek az 1805: 5. cikkben alapult törvényességét, ehhez ragaszkodva kérték főisp. helyt. urat, hogy a' feladót megnevezné, mire méltóságos főispáni helyettes ur kijelenté, mikép a' szönyegen forgó tárgyról csak közhírből, több egyed beszélgetése folytán értesült, 's ezt feladésképpen nála senki nem jelentette, ugyanazért feladót — minthogy ilyen nem létezik — fel sem főldözhet, egyébiránt lépéseit előljárói jogánál 's kötelességénél fogva tette; végül megjegyzi, mikép tettei a' Rdek bírálata alá nem tartoznak, az említett irnok bizonyítványát pedig sokkal aljasabbnak tartja, semhogy hivatali állása megalacsonyításával arra nézve nyilatkozzék, az ellene olly kiméltetlenül szórt méltatlan rágalmakhoz hivatalviselése óta különben is hozzá levén szokva. E' kijelentés folytán a' Rk előre bocsátva, miként a' kérdésben forgó írománynak az irnok által másolatban lett kiadása a' fentebbi körülmények 's előzvények szerint a' fenálló gyakorlattal megegyezőleg, a' júliusi törvényszékéről elmaradás pedig az elősorolt okoknál fogva következőleg a' nélkül történt, hogy e' miatt a' főjegyzőre 's hivatalának mindenkor tanusított lelkiismeretes kezelésére bármilyen homály hárulhatna, egyébiránt ohajtották volna hogy m. főis. hely. hacsakugyan jónak látá a' hazug hirt után, mindenkor a' hecsület után hivatalkodott, 's ritka tehetségű kellő szorgalom által magát olly annyira kitüntett főjegyzőjök ellenében előljáróilag intézkedni, miután jelenleg tett kijelentése szerint feladó 's vádló különben sem volt, tette volna ezt b i z o d a l m a s é r t e k e z é s u t j á n. — Azonban ha a' sziveket egybeolvasztó barátságos módnál a' hivatali hideg tekintet ezélt hoz vezetőbbnek találta: e' részben nincs a' Rdeknek kifogása, 's ugyanazért szót sem emelnek főjegyzőjöknek nyilatkozására hivatalos uton lett felszólításáért, mert a' dolgot maga rendin volt látni, 's nincs is szavok mindaddig, míg az irnok kikérdezése 's főnöke elleni bizonyítványadásra felszólítása elő nem áll. Erre nézve azonban nem melőzhetik el azt nyilvánítani, miként ezentett helyes 's törvényesnek nem ismerik. (A' többit legközelebb.) Thurzó Miklós.

(Bácsbodrogi közgyűlés.) Bácsból június 28án. Évnegyedes közgyűlésünk első alispáni elnöklet alatt f. hó 20. napján nyitvatván meg, eredményei közül a' nevezetesek imezek: Előkerült kezdetben nádor ő fenségének mult évi nov. 22én tartott közgyűléskor kihirdetett k. levelére, melyben az országosan fölkelvő nemes sereg középponti pénztára által az 1797ik évi táborozásban, ezen megye fölkelő serege számára történt szénalafák kiszolgáltatásából keletkezett váltó 4460 fr. 45¹/₂ s rra menő veszteségek megfizetése sürgettetik, az e' tárgyban munkálkodott választmány közgyűlésileg elfogadott véleményi elvénél fogva a' nemesség közti felosztás elrendeltetvén, főszámvévők erről tudósítása 's kivetési tervkulesa, mely szerint a' főn kitett veszteségi most tartozási öszvegnak tizenkilenc huszad része a' kebelbeli uradalmakra, egy huszada pedig a' papság 's nem birtokos nemességre osztatott. Minthogy azonban e' felosztás kimunkálása alatt egy 1797dik évi június 13kán 12471. szám alatt kelt k. helytartósági intézvény került főszámvévők kezei közé, melyben nyilvánítatik, hogy miután a' fölkelő sereg számára szerződés utjáni szénakiszolgáltatás az adózó népre kedvező könnyebbséget hozott azért, mivel ön szénájának kiszolgáltatási terhe elhárításával a' veszteségek től fölmentetvén, a' még inkább terhelő fuvarozástól is megszabadított, e' szempontból véleményezé főszámvévők, miként e' veszteségi tartozás, nem a' nemes fölkelő sereg, hanem a' megye házi pénztárát illetné 's annak letisztázását innét ajánlá kihatározandónak. De bár néhánytol harsány felszólámlással fogadtatott a' fizetéstől szabadulásra kiállított horgony, magasztalásaul legyen valla a' megye Karai 's Rendeknek, hogy midőn több lelkes szónok által kifejtve lett, mikép ezen a' nemes fölkelő sereg részéről fenlevő veszteség mint nemesi kötelesség tartozási maradványa, a' szegény adózó nép pénztárára azért sem rovatató, mert minden nemes hazáján belül önköltségin tartozván vitézkedni, e' nemesi teherből származó bármily költségeket ön erszényéből pótolni törvényesen köteleztetik, egy szívvel-lélekkel elfogadva lett a' választmányi elv, 's a' fentebbi öszveg a' megyei nemességre, föntartatván jövedőre is — ennek hasonló bármily fizetési esetekben szabad elvállalási joga, ez óvásal kivettetni határozatott. Adná a' magyarok istene, lenne e' nemes elvállalási adózás előjátéka a' házi pénztár teherviselési dramájának! így Bácsnak

is jutni fog a' dicső nagylelkűség koszorújából egy szép bimbó! II) Előterjesztették a' házi pénztár 184³/₄ katonai évre történhető költségeinek előleges följegyzése, a' kiadási 's javítási rovatok közül elfogadva lettek: a' tisztviselők 's megye egyéb tisztei fizetésére 14926 fr. 2 kr. a' szolgák bérére 15600 fr. ezek ruházatjára 's fegyverei beszerzésére, az idén a' mente kimaradásával csak egy rendbeli ruha levén szerzendő, 5000 forint — „a' tavalinál 2457 forinttal és 48 kral kevesebb“ — előfordulható esetekben napdíjakra 588 f. szerekre 4453 fr. „e' rovat három évre kötött előleges szerződés pontjai szerint kevesbüend“ — rabok tartására 10,000 fr. „a' kenyér mostani nagyobb ára miatt — a' tavalinál 535 fttal több — a' megye épületei igazítására 4000 fr., az idén új épület nem készítettvén, a' tavalinál 1375 fttal kevesebb, az utak 's hidak javítására 1000f. ez évben számosabb hid javítása levén szükséges a' tavalinál 480 fttal több, a' katonaság tartásából 's elalkalmaztatásából származó veszteségek pótlására 11,188 fr., a' történhető károk és szerencsétlen események földözésére 411 fr., a' netalán beszédhetlen vagy elengedendő adó pótlására 2,800 fr., a' példállanul tüzkárvalott bajaiak segélyére, a' hivatali szekerezésekre 15 ezer fr., a' házi pénztár előre nem látható szükségeire 11,768 fr. öszvesen 96,735 fr. 2kr. 's így a' tavalinál 715 fr. 11¹/₂ kral pengőben kevesebb. 3) Szönyegre került az országos ajánlatok 20,887 fr. 57¹/₁₆ kr és követi költség 7,550 fr. 10 kr. pengőbeni öszvegnel kivetési jegyzéke, melyből az elfogadott választmányi elvénél fogva tizenkilenc huszad rész az uradalmak, egy huszad pedig a' papság, nem birtokos nemesség 's tisztesbek által fizetendő. (Vége köv.)

(Nógrádi ág. hitv. papgyűlés. Vége.) Szönyegre hozatott a' már is keserű ingerültséget méltán okozott 's isméretes tót követség, mely Bodiczky And. szónokunknak már a' templomi szószeiken tett megjegyzése szerint, szétlépte a' szeretet 's egyetértés köteleit, tárt kaput nyitva az ellenséges elemeknek. Iső, ki a' gyűlésben lelkes szót emelt, Trsztyénszky Fer. kálnói lelkes pap vala. Szavai indignatiót tolmácsolának a' tett fölött 's ez indignatióban kisebb nagyobb mértékben, mondhatni az egész gyűlés osztozék. Kiemelé a' felszólalt egyházi derék férfiu, miszerint a' mult évben napfényre hozatván a' panszláv fondorlatok, méltó nehezelték a' nemzetben, de az egyetemes gyűlés multakra nézve feledést ígért, jövőre nézve eléggé mérsékelt határozatai által kibékült az ág. hitv. testülettel a' hon 's azóta esend vala 's ime! e' esend az oktanul nyugtalanok által újra fel van zavartatva. 'S ha Nagy Pál még a' mult országgyűlésen, tehát akkor, midőn adatok a' panszlavismusról közönség elibe terjesztve még nem valának, nem annyira a' r. kath. papokat, mi vel a' vegyes házasságokat megáldani vonakodnak, mi ugysis vallással áll kapcsolatban, hanem inkább azon ág. hitv. papokat kik a' nemzet világos és vallással kapocsban nem álló törvénye ellen torzsalkodnak, véle tiszti kereset alá vonandóknak, mit mondand most nemcsak Nagy Pál, de az egész haza is, midőn a' hirlapokban közölt, de a' panszlávok által rágalomnak 's koholmányoknak kikiáltott adatok fölül már el nem tagadható adat van? A' vallástestület becsülete parancsolja tehát, hogy e' piszok lemosassék. Czélszerűnek véle e' szerint az indítványozó, hogy az esperességi követek a' kerületi 's egyetemes gyűléseken azokat, kiket a' hirt Bécsben jártaknak vagy a' folyamodást aláírtaknak mond, kérdőre vonják: melyek a' fölség elibe terjesztett pontok? 's kislúvén a' hirlapi tudósítások valósága a' követséget ne csak roszalják, hanem azon rendelkezéseket is, mikhez nyuland az egyetemes gyűlés pártolják, 's alázatos felírásban ő felségével tudassák, miként a' tót követek az ág. hitv. testület követei nem valának; végezetre az egyetemes gyűlés jegyzőkönyvében minden, e' követségből eredhető következmény ellen óvást tegyenek. — Az indítvány e' pontjai meleg részvétellel fogadtattak ugyan, de nem levén még hiteles adatok birtokában az esperességi követeket csak utasítá, miszerint a' részeket csakugyan kérdőre vonják 's a' körülmények szerint indítványozó nézeteihez alkalmazkodván mindazon rendelkezésekhez, miket czélszerűeknek vélend az egyetemes gyűlés, pártolólóg csatlakozni szoros tisztöknek tartásuk. — Végezetre megemlitendő, hogy e' gyűlésen egyetlenegy sem találkozik, ki latinul szólt volna 's hogy az özvegy 's árvaintézet tőkje már közel nyolczadfél ezer v. ftra rug. — t—y

(Felelet Hagymási urnak kecskeméti egyházat, város, és iskolai-testületet megvámadó czikkére.) Vége. Azt kéri ön „vajjon ezen küldöttség tagjai vademberek é kik 240ig“ (ezen szám nem tudom hol vette magát, minthogy csak 238 szavazó egyház van) nem tudnak számítani vagy becsütelnek; vagy nem baráti Kecskemétnék? Felelet: sem vademberek, sem becsütelnek, sőt mindnyájan derék és becsületes férfiak; de nem ingallibilisek és a' legtisztább kebel, a' legjobb szándék 's akarat mellett is, tehetnek ollyat, a' mi másnak sérelmére eshetik; 's épen azért mivel őket derék és derült jellemű férfiaknak lenni hittük 's hisszük, minden aggodás nélkül hisszük rólok azt is hogy valamint a' m. kir. tábla szinte derék jellemű férfiak sem lobbannak boszus indulatra, ha valaki tiszta lelkiismeretük szerint hozott ítéleteket sérelmesnek érzvén, 's okokkal támogatva is nyilvánítván; ügye orvoslását az illető felsőbbég előtt keresi: ugy a' szóbanlevő igen tisztelt választmány tagjai sem gerjednek boszura, 's haragra (még pedig H. ur ingerlésére sem) azért, hogy a' kecskeméti egyház sérelmére, maga törvényes egyházi utján orvosoltatni törekszik. Azt is mondá „azért ha valaki, gr. Ráday kivált, Kecskeméttől kivált, nem érdemle illy fekete hálátlanságot“ az országszerte tisztelt Ráday gr. nevet, a' kiszórt de visszapergő szennyek ellen, vétek köpenyegül használni. Szébb 's férfhoz illobb lett volna, ezen eselfogás helyett a' Hagymási borból kibúni 's maga emberségéből nyílt sisakkal vitézkedni; — mert hogy Kecskemétnék mind városi, mind különösen ref. egyházi községek hazánk ezen derék szülöttét, mint fényes érdemű eldődeit, nem szájkodásból — hanem tetteleg 's valódiilag becsüli — 's tiszteletli a' ki akar városi akár egyházi termünkbe lép, azonnal meggyőződhetik. Nem személyről, nem is személyekről van itt szó édes H. ur; hanem a' kisgyűlésnek egy ollyalé lépéséről, mely szerint magát úgy vevé, mintha a' nagygyűlés által a' szavaztatásnak, bármely új rendszabálya 's modora elkészítésére, sőt rögtöni foganatba vételére is, kirendelve 's meghatalmazva lett volna, miről mi semmit sem tudunk. Azt gondolja talán H. ur hogy a' honszerte tisztelt jellemű gróf örül annak vagy becsületének tartja, hogy ön olly alacsony rágalmi iratában, maga-bátorság végett Hagymási alá búva őt rémítő paizsként villogtatja?! — Igen téved a' nagy emberek, kivált a' még ezekhez polgári jogokat is éleszteni 's terjeszteni kívánó us gróf isméretiben: sőt Kecskemét teljes meggyőződésből hiszi: hogy a' hazája virágzását, polgárainak értelmi kifejlődését hű kebellet ohajtó nemes gróf, annak tapasztalásán örül, ha valaki vagy valamely testület, még a' legnagyobb személyes tisztelet, 's hála mellett is (mert tisztelet, becsület, de igazság) nem vakon

's okátlanul, hanem meggyőződésből és okosan engedelmeskedik, mivel csak az ilyenektől várhatni tiszt a 's valódi tiszteletet és hálát nem a' rabszolgai lélekől. — Mondja továbbá „rendin von ó, az elnök és közgyűlés igazság-szereteté eleve kétségbe hozva felsőbb helyvel fenyegetőzni? bár ez be'antult modora Kecskemétnék Pest vármegye irányában is.“ — Ugyan édes II. ur honnan tudja ezen betanult modorát Kecskemétnék? mi ok indítá Kaint gyilkosságra? 's a helybeli ref. egyházra és így a városnak csak egy részére agyarkodván, mi okon ki-ebbiti 's gyalúzza az egész város jellemét is — holott, valamely betanult modorral maga Kecskemét semmit sem tud; 's arról hogy valaha még 20 évi hányatása közben is tisztelt meggyéje ellen delatorkodott volna, maga a' t. megye által is soha nem rovatott meg. Tegye az illy alacsony rágalmazást maga zsebébe addi is, mig netalan ezen becsületenítésért annak úján kérdőre vonatnék 's ne mocskolja be a' köz hírlapokat illy illetlen piszmálkodásokkal. Azt írja végre „Szomorú dolog hogy mind olly gyűlekezetben történik mellynek köblébe intézet helyzetetett, hol a' növendékeknek kormány iránti engedelmességre, felsőbbek iránti tiszteletre, mások megbecsülésére, békeszeretetre oktatás, főkép példaadás által tanítatniok 's neveltetniök kellene.“ Ejh éjhes II. ur már meg a' főiskolát irigyli! (sejnditem hová szeretni e' által boskózn) 's ime már meg a' tanítókat, iskolai előljárókat rágalmazza! ugyan mikor kopik már ki belőle? Jöjjen csak ide, 's tegye le még egyszer kérem phantascopeját, majd tapasztalanda, hogy itt mind a' legfelsőbb helyen is helybenhagyott tanulmányok rendezete, mind a' tanulók rendszabályi, mind a' köztiszteletet érdemlő tanítók jelleme, mind az iskolai előljárók lelkülete, általjában és összhangzólag is oda irányoztatvák, hogy itt a' tanulók nem a' csupán légbenokoskodó, hanem inkább tisztaság-élhetőséget szülő tanulmányokban gyakoroltatnak, hogy itt van figyelm a' nemzeti-ségre; hogy sem időtlen újítá-beli viszketegetés kórságra 's kormány elleni rugoldozásra; sem a' rabszolgai lélek tenyésztésére példát bizony nem látnak 's embertársaik iránt értelmes polgárhoz illő józan engedelmességre oktatotnak. Még egy kérdés II. urhoz: magyarázza meg Anthemius és Leo szerint, hogy ha már a' püspökségtől visszahuzza magát az is, kit kérünk, az is, kit hívunk, azaz vála-ztunk, ki legyen már becsülettel püspök? talán az, ki önközhez önként toladodik vagy erővel fogadandnak? 's továbbá főt. Polgár urnak javasolja e' on ezikke végén, hogy mondjon le a' superintendensségről? remélljük hogy a' közbizodalom II. ur tetszésénél fontosb előtte 's valam ni korteskedés úján azt elérni nem kívánta ugy. II. ur javaslata daczára a' teherviseléstől, meghivatván reá, vissza nem vonul — Egyébiránt ezekből látható, hogy engem nem irkászi viszketegetés, hanem városom, egyházam, iskolám becsületének meglámadatása méltatlan sértegetése szólított ezen sorokra: mert legyen bár a' nyilvánosság legszélesb értelemben véve is, de az, hogy mid'n valaki a' püspökvalasztás tárgyában, el nem sült kívánsága, vagy talán terve 's titokban tartatni kívánt mesterkélésének felfődztetése miatt mérgeledik: minden ide sem tartozó erkölcsi testületnek szeliben neki eshessék, szabadon 's féktelenül marczongolhasson, csakugyan sem becsületérzés sem törvény-szabály úján nem következhetik. Mg Csuka ur szólt a' Jelenkorban azt szó nélkül lehet hagyni, mert ha ollyakat állított is, mellyek nem igazak, mellyekre a' későbbi közlemények reá piritotnak. legalább város, egyházat, iskolát, előljárókat nem rágalmazott, — nea becsületenített: de már II. ur félre magyarázhatlanul mind a' kettőt elkövette és már itt ki kell neki ugorni a' bokor alól, hogy a' méltatlan rágalmazón, annak úján törvényes elégtételt venni lehessen. Annál fogva itt felszólított II. urat hogy ha 's esben van előtte a' becsületérzés, fedezze föl becsületet nevé, vagy ha az nem teljesítené, hogy a' felelet terhe a' kiadóra ne essék, helyette a' tiszteletesség. *) Kecskeméten jun. 21 én 1842. Csányi János főbíró.

(Felelet a' Jelenkor 38ik számában tett czáfolatra.) Bizonyos B. E. ur bepillantván a' Jelenkor 26. számába, erőnek erejével azt hiszi: hogy az oda illesztett tükör őt ábrázolja; 's mivel a' forma mellett mutat, neki nem tetszik; boszankodva kel ki, mintha azon tükör hamisan mutatna; legyen tehát úgy; — a' tudósító B. E. urat tiszteli is becsüli is a' hol kell, de annak vetőja még nem ijeszti őt annyira el, hogy szavát érette megtagadja; és hogy azon tükör B. E. urnak igazán és hiven mutatott, arról őt még e' következőkkel kívánom meggyőzni. A' kérdésbeni tudósításnak betűszerinti értelme az: hogy a' statutarius intézvényben kijelentett fejedelmi örökösödést Baranyának rendei jobbagyi köszönettel hálálják meg; kérdem már most: az egyellenegy B. E. uron kívül szavazott é valaki ezen köszönet ellenére? felelet senki, mert ezt maga B. E. ur is czáfolatjában önként megisméri, továbbá kérdem: Midőn B. E. ur az általánosan nyilatkozott hálát ellenzette, helybenhagyás vagy pedig ellenérzésü morgás hallatszott é a' teremben? felelet: ellenérzésü, és pedig akkora: hogy B. E. ur egy kevésbé kénytelen vala mellét is megerőtetni, hogy beszédjének hangja a' tartós zugást felülérhesse; ezt mint becsületes ember B. E. ur talán tagadni nem fogja, kivált midőn az egész gyűlés a' történet dolognak élő tanuja, és ez volt minden, a' mit a' tudósító érintett, hozzá adván még: hogy a' tudósításban egy szó sincs arról: hogy köszönő felírás tétetni rendeltetett. Már most boszankodó uram! ha kedve telik benne, megtagadhatja ugyan önszüllöttét, csak hogy azért rágalmazási bélyeggel ne hadarázzon olly vigyázatlanul, mert könnyen oda eshetik az, a' hova maga sem akarná; és ennyit a' dologra. Mi a' czáfolat sujtásait illeti: ezekre észrevételim ezek: B. E. ur a' tudósító elveibe 's meggyőződéseibe nehezen vagy on annyira avatva: hogy állithassa: miképen az azokat bizonyos körülmények miatt hypokritai vallásossággal megtagadja. — Kérdés: nem lett volna é gyávabb szineskedés a' boszankodó urat még dicsérni, mint felőle a' történetet, mint valót kimondani, a' tudósító előtt még mindig szilárd becsület jelleme marad minden tekintetel, és így a' barát is, az igazságnak alárendelni. Szegény nyilvánosság! midőn időtlen ujoncz hőseid csak végnélkül beszélni tudnak és mernek, midőn azonban a' hü viszhang szavaiakat visszaadja, már azokat magokéinak sem isméri. Továbbá a' neheztelt czimre nézve, beszélhet B. E. ur a' mit akar: tudja tudósító az, milly szigorun követeli a' humanistából lett logicus a' Domnatio Vestrát és épen azért nem volt tanácsot a' competens titullussal nem élnie. Egyébiránt mi a' táblabíróssággal vont parallelát illeti: az, ki B. E. urnak a' szolgabíróssággal kenyeret, a' tudósítónak pedig a' táblabíróssággal nagyobb becsületet adni kegyeskedett, legigazabb bíró leendő: hogy kitől kelle neki több alkalmatlankodást tünie, végre mi a' nyílt sisakot, paizst, küzdést 's a' t. illeti, megengedjen vitézlő don Quixotte ur, talán szelmalmokat lát? mert lelkemre mondom nem látok semmi ellenséget és higye el B. E. ur a' tudósító sem az. t. J.

(Polgári jótékonyosság.) Hainrich Jakab Zólyom megye tbirája 's beszercebányai választópolgár, ki f. évi april 22kén hunyt el, következő jótékony alapítványokat tett végintézetében: 1) beszercebányai evang. és kath. böcsületes és jó erkölcsü lányoknak, nászajándékul 8 ezer v. fr.; 2) az ottani evang. alumneumnak 4 ezer for.; 3) a' kórháznak 3 ezer for.; 4) az evang. iskolának 10,000

*) Az illy forma névfaggatásról, közlöttem már tavaly szempotit. A' Szerk.

for.; 5) két beszercebányai szegény evang. tanuló számára iskolai segélydíj 10 ezer for.; 6) kisededovó-intézetnek 3 ezer for. v; magától értetvén, hogy ez alapítványoknak csak évenkénti kamatja fordítottatik a' nevezett jótékony célokra, olly módon, hogy 1 pCent minden évben a' tőke gyarapítására használtassék. Az egész alapítvány Hainrich Jakab' czim alatt fog kezeltetni. —

(Változások a' cs. kir. hadseregben.) Lakos János b., vezérőrnagy és broodi várparancsnok, ugyanazzá lett Eszéken; Bienefeld Ferencz, vezérőrnagygyá: Appel József, a' sajkáshad parancsnoka, egyszersmind karánsebesi dandárfővé; őrnagyokbul alezredeké: Deym Ferencz gr., Ferdinand császár 1sz. huszárezr., Blomberg Fridrik h., Schwarzenberg hg 2 sz. dzsidáezr., Reschenbach Lajos, Ferdinand császár 1 sz. könnyülovas ezr., Pürker Vincze, Wimpfen b. 13 sz. gy. ezr., mind az ezredben, és Billing Henrik, a' mérnöktestnél, ugyanott; gyalog 's lovas kapitányokbul őrnagyokká: Szokcevicz József, a' 2ik 15ik sz. székely gy. határőr ezr. az ezredben, 's főhadikormányzóki segéddé Erdélyben, Schobeln Edvárd, Ferdinand császár 1 sz. vasasezr., Auersberg gr. 5 sz. vasasezr., és főhadikormányzóki segéddé Erdélyben; Schwortz Ferdinand, Marjássy b. 37sz. gy. ezr.; Machio Venczel, Albert fhg 44 sz. gy. ezr.; La Marre Antal b., Schwarzenberg herczeg 2sodik számú dzsidás ezr.; Losy Lajos, Wernhardt báró 3dik számú könnyülovas ezred; Pejacevich Sándor gróf sardiniai király 5 sz. huszárezr., Leviceky Antal, Ferdinand 1 sz. könnyülovas ezr., mind az ezredben; Széchenyi Károly gr., Württemberg kir. 6 sz. huszárezr., Reusz hg 7 sz. huszárezr.; Kuszenics Ferencz és Pott Adolf, a' mérnöktestnél, ugyanott. Nyugalmaztatnak, alezredekébul: Schulz Ignác, a' mérnöktesttől, ezredesi ranggal 's nyugdíjjal Zamecsnik Mihály, Wimpfen b. 13 sz. gy. ezr., és Karaczay József gr., Ferdinand császár 1 sz. könnyü lovas ezr., ezredesi ranggal; Schmerzing Antal, Ferdinand császár 1 sz. huszárezr.; őrnagyokbul: Louvrier József, Bianchi b., 63 sz., gránátosztályi parancsnok, alezredesi ranggal 's nyugdíjjal; Piers Sándor b., Wernhardt b. 3 sz. könnyülovas ezr., alezredesi ranggal; Heckel Konrad, Albert fhg 44 sz. gy. ezr., Jablonovszky Móríc hg, sardiniai király 5 sz. huszárezr.; és Horváth András a' ruhatári osztálytól; gyalog 's lovas kapitányokbul: Hanus Ferencz az 5ik tüzérezredtől; és Bradfisch Ferencz, a' tótországi tüzérezredesi kerületből, őrnagy ranggal 's nyugdíjjal Thanhofer János, Ferencz Károly fhg 52 sz. gy. ezr., Hibel Fridrik, Hohenzollern Hechingen hg 2 könnyülovas ezr., László György a' 14 sz. székely huszárezr.; Schumann Ferdinand, a' mérnöktesttől, és Weisz János, a' hidászosztálytól, mind őrnagy ranggal; alkaptányokbul: Hlubucsek József, az erdélyi tüzérezredesi kerületből, őrnagy ranggal 's kapitányi nyugdíjjal. Külföldet 's azok elfogadására 's viselhetésire legf. engedélyt kaptak: István cs. k. fhg, ezredese 's tulajdonosa az 58 gy. serezednek, a' parmai hszéji Sándor sz. György rend nkeresztjét; Wissiak Leopold, vezérőrnagy, a' hassiai nhgségi Lajosrend első osztályu középkeresztjét; Schelsz János alezredes, a' hadi levéltár örje, a' porosz kir. vörös sasrend harmadosztályu díszjelét; Montecuculi Aloiz gr., Baillet de Latour gr. 28 sz. gy. ezr. őrnagy, estei Ferencz Ferdinand fhg, 's modenai fejdelemnél szolgálattevő kamarás, a' bajor kir. polg. korona-érdemrend kiskeresztjét; Berg Gusztáv b., Hessen-Homburg tartománygróf 19 sz. gy. ezr. kapitány és segéd az ezredtulajdonosnál, a' porosz kir. Johanitarend kiskeresztjét; alhadnagyokbul: Hein Manó, Khevenhüller gr. 35 sz. gy. ezr., a' hassiai nhgségi Lajosrend kiskeresztjét, és Erbach-Furstenau Alfred gr., Hardegg gr. 7 sz. vasasezr., a' hassiai nhgségi Lajosrend nagy- és porosz kir. Johannitarend kiskeresztjét. —

Spanyolország.

(A' ministerségi fordulat még folyvást tart.) Espartero Cortinát is megkínálta már a' ministerségben részesüléssel; eddig azonban ő sem boldogulhatott. A' tanácskozások sűrűn váltogatják egymást, de minden eredmény nélkül. A' tanács és corteskamra legnagyobb befolyásu férfiai mind beadák már véleményöket az alakítandó új ministerség iránt, de ajánlataik annyira elágoznak egymástól, hogy végképi közeledésről szó sem lehet. —

Anglia.

(Udvari hírek. Francis halála iránt.) Jun. 13dikán először kocsizott vasuton Viktória királyné Sloughtól 20 mérföldnyire Londonig, melly tért 25 perc alatt haladták át. Paddingtonben számos örvendező ember fogadá a' királynét. E ste férjével együtt a' francia színházat látogató meg Viktória. — Ali effendi török követ, gyönyörű kardot hozott ajándékul a' kis walesi hgnek a' szultántól; hihetőleg azért, hogy egykor majd őtalmaza vele a' török birodalmat, ha annyi év mulva még egyáltalában szüksége találna lenni az őtalmaztatásra. — Jun. 13án az első arab hadihajó vete horgonyt Temze folyamon Londonban, 's 4 nagybűcsü arab lovat hozott a' királyné számára a' mascati imamtól. E' hadihajó csak annyiban különbözik a' nagyobb angol kereskedőhajóktól, hogy 10 álgyuja van. — A' templomokban csak 15 ezer font sterling gyűlt össze a' szegénység fölsegítésére, melly összeg az uralkodó inséget pillanatra sem enyhitheti. — A' földrengés melly maj. 7kén olly iszonyuan pusztította Hayti szigeten, 1,500 angol mérföldnyire terjedt. — Jun. 27kén reggeli 10 órakor Tindal bíró elnöksége alatt megnyiták a' törvénykezést Francis ellen A' vádirat szórul szóra így hangzik: „John Francis vádoltatik, hogy ő mint alattvalója királyné asszonyunknak, nem ügyelve hűséges kötelességire, mint álnok áruló, nevezett királyné asszonyunkra 1842iki maj. 30kán Westminsterben, gonosz szándéku és árulói módon, gondolá, képzelé, fontolgatá és törekvék, hogy nevezett királyné asszonyunknak halált adjon és okozzon; hogy, teljesítendő, véghez viendő és foganatosítandó azon nevezett rendkívül gonosz és istentelen árulást, az ő áruló gondolatját, képeletét, czélját és szándékát, a' nevezett május 3kán, az érintett Westminsterben gonosz és árulói módon bizonyos löporral és egyéb halált okozható szerekkel, vagy csupán egyszerűen töltött pisztolybul, mellyet jobb kezében tartott, 's ugyanazon kezével elsütött és kilőtt nevezett királyné asszonyunk személye ellen és személyére, azon czélból, hogy azzal és az által gonosz és árulói módon, nevezett királyné asszonyunkat megölje, meggyilkolja, megölje, és halálra sujtsa, 's hogy ez által gonosz és árulói módon merényt követett el nevezett királyné asszonyunk ellen.“

Francis szilárd hangon büntelnek mondá magát, az esküttek azonban vétkest mondtak reá, mire a' bíró fejére nyomá a' fekete főveget és következő ítéletet olvasott föl: „John Francis! a' népi eskütszék gondos megfontolásátán úgy találta, hogy ön a' legundokabb vétkest, a' fölségárulást követte el. Intem önt, hogy azon rövid időt, melyet még élnie engedtetik, a' mindenható isten megengesztelésére fordítsa, ki, mint ótmalmazójok a' jámbor fejedelmeknek, undok bűnét végrehajtani nem engedé. Könyörödjön tehát halhatlan lelke számára irgalmat a' mindenhatótól. Most hallja ítéletét: Önt, John Francis, visszavezetendik innen oda, a' honnan ide hozták. Onnan a' vesztőhelyre kísérendik önt, hol nyakánál fogva föl fog akasztatni, hogy úgy meghaljon. Azután feje el fog testétől választatni, és teste négy részre vágatik, hogy rajta ő fels. további akarátja teljesülhessen. Isten legyen irgalmas ön lelkének! Francis zokogva távozott a' törvényszéki tereméből. Reménylik, hogy a' halálos büntetést örökös száműzetésre fogja változtatni a' királyné. —

Franciaország.

(Cormenin nyilatkozata az ország jelen állapotjáról.) Cormenin legközelebb, külön röpiratban világosítá föl kötelességök 's az ország állapota iránt a' választókat, mondván többi közt, miszerint ő szíve mélyéből barátja a' békének, 's az egész világra kívánja azt kiterjesztetni. A' propagandát gyűlöli, 's véleménye szerint Franciaországnak már 12 év előtt kezét kellett volna békülésre nyújtani a' fejedelmeknek, hogy pénzét 's erejét iparvállalatokra, 's egyéb olly tárgyra fordíthassa, melyek valódiilag erőssé teszik a' nemzetet. Mivel azonban gazdasági és pénzügyi tekintetben nem volt eléggé értelmes kormánya, tehát talán diadalmas helyzetet szerze számunkra a' külföld ellenében, 's kieszközlé, hogy jó lábón állunk a' külföldi nemzetekkel? Nem. Hát a' királyokkal? Nem. Spanyolországgal? Nem. Sardinia, Nápoly és Modenával? Nem. Ausztriával, Moszka és Poroszországgal? Nem, nem. Portugália, Hollandia, Brazília, Mexicóval, Meh. Alival, és Rozas dictatorral, a' tripolii beyjel, marokkoi császárral, Tyler elnökkel, a' pápával és a' szultánnal? Nem, oh nem! Angliával anyi nehézség közt kötött szerződésünk minden oldalán szakadozni kezd. Algirban olly ügyesen ásta alá helyzetünket Anglia, hogy még sem hódíthattuk azt meg, ám-bár 70 ezer katonát és 400 millió frankot áldoztunk már reá. A' négyes szövetség átkát Anglia röpíté ellenünk. Anglia meg birta nyitni árúji számára kikötőinket, és a' miénk előtt mégis zárva tartja saját kikötőit. Rabszolgaság-eltörlesztés ürügye alatt egyedüli uralkodóvá akarja magát tenni a' tengeren, mely néhány helyecskét kivéven, már ugyis hatalmában van. Ezenkül Anglia a' földközi tengeren is majd csak egyedül uralkodik, Szyriában parancsol, a' vörös tengert bírja, Egyiptust elnyomja, 's rövid idő múlva az egész világkereskedést hatalmában látandja. 100 millió hindu hódol Anglia parancsának, gyarmatainak és kereskedési telepeinek száma olly nagy, hogy lapok kellenének elsorolásukra. 'S beéri ezzel Anglia? Oh nem! Anglia most Khinában terjeszkedik és rövid idő múlva talán Algir felé is kinyújtandja hatalmas karjait. Ez igen sok! Ennyi teljességgel nem állhat meg bősületünk és függetlenségünk mellett. Tudjátok meg, hazámiai, hogy minden országnak, ha valódiilag nagygyá akar lenni, mindenek előtt pénzre van szüksége. Macedonai Fülöp király pénzzel hódítá meg Athent; Augustus császár pénzzel állítá helyre a' nyugalmat Romában; Napoleon pénzzel viselte hadait; Pitt pénzzel vevé zsoldjába a' poroszokat és moszkákat. Nincs Spanyolországnak hősi szellemü nemzete? Van, de pénze nincs! Portugáliának nincs pénze 's lábaihoz kénytelen borulni Angliának. Meh. Alinak nincs pénze, és elkelte bocsátnia hadseregét és hajóhadát. A' szultánnak nincs pénze, 's azért a' külföldi hatalmak játékbábjává aljasult. Anglia iszonyu dolgokat, mesés merényeket követ el, hogy pénzt szerezhessen, mert tudja, hogy ezáltal azután mindent kieszközölhet. És ti francia választók, még sem látjátok át, hogy mindenek előtt munkás takarékosagra van szükségünk, ha akarjuk, hogy az anyagi jóléttel egy-szersmind régi nagyságunkat visszanyerhessük. —

Jóniai szigetek.

(A' görög nyelv ügye.) Görög lapok kephaloniai tudósításai szép tanujelét adják annak, mennyire terjed a' hellen szellem a' jóniai szigeteken is. A' kormány ugyanis öszszehívá a' földmívelési 's iparegyesület tagjait, egy biztosság választása végett. Gyűlés kezdetén Karusos előadá, hogy mivel az egyesület feladása, iparméretet terjesztetni a' görög nép közt, szükség hogy annak hivatalos nyelve görög legyen. Ezen nyilatkozaton a' kormányzó, ki egyszersmind a' társaság elnöke, meghökkenvén, ezen szót intéze a' tagokhoz: „voi non siete popolo Greco, siete popolo Jonio, e quale é la vostra lingua legale.“ (Tinem vagytok görög nép, ti jóniai nép vagytok, 's illyen törvényes nyelvek is) Ennek czáfolataul 3szóló bebizonyítá, mikép ő görög nép, 's Libadas különösen azt emelé ki, hogy ők ugyan, jóniai nép, de azért koránsem szüntek meg hellenek lenni, valamint ha londoni népről van szó, nem lehet azt egyszersmind nem angolnak venni. Vég-re az határozatot, hogy mivel törvény nincs, mely a' kormányzót a' görög nyelv tudására kötelezné, a' társaság hivatalos nyelve hellen legyen ugyan, de a' munkálatok az elnök számára olaszra fordíttassanak.

Belgium.

(Az összeesk. halálbüntetése megváltoztatik. Lelewel.) Jun. 13. keltk. rendelet által az összeesk. pörében Vandermeere 's Vandersmissen tábornokok ellen hozott halálbüntetés holtig tartó, Verpraet's van Laethem ugyancsak halálbüntetésök 20 évi, kényszerített munkára változtatott. Kegyelem utján a' pelengé-re állítás is el fog maradni. Bűnhődésüket Bouillon fellegrvárban szenvedendik. Jun. 12kei „Courrier belge“ gyászos kimúltát hirdeti egy férfinak, kinek neve, Lelewel, a' lengyel lázadás első hősei közé tartozik 's ki ennek szerencsétlen vége után a' szláv tudósak egyik legragyogóbb csillaga volt. Lelewel, a' lengyel számuizott, midőn Parisból is kiutasított, Brüsszelbe futamlék, hol kinos életét gyötrelmes nyomorban élve fáradhatlanul a' régi pénzek 's pénzemlékek rajzain dolgozott 's a' pénztudós, kinek mindene volt, csak pénze 's hazája nem, egyedül a' halál ragadható el utolsó javitgatásul pénztanának, mely munkáinak egyszersmind 100dik kötetét teendé. A' lengyel országgyűlés egykori elnökének 12 éviglen napi szükségei fődözésére 9 sous-nál nem vala többje! Későbbi hir azonban halálát valótlannak állítja.

Oroszország.

(Összeesküvés hire. A' paraszok felszabadíttatása miatt a' főnemesség zúgolódik.) Oroszbirodalomban 's főleg Lengyelországban hire szállonga Pétervárral kitört 's maga a' czár által elnyomott összeesküvésnek, 's már a' főrangú személyek neveit is kijelölték, kiket a' lázadók megrohantak 's agyonverték. Mind-azáltal e' vészterhes hir, ugylátszik merő koholmány, mert sok utas, ki e' napokban jöve Pétervárról, az eseményről mitsem tud. Mind e' mellett hihető, hogy a' főnemesség nyugtalankodása a' jobbágyok felszabadíttatását előkészítő ukáz miatt okozott némi zavargásokat, mivel az orosz nagy arisztokratáknak igen rosszul esik, hogy az eszes Miklós finomabb tapintatu, mint ők, 's már 1842nennem éri be az orosz nemesek 's rabszolgák feletti uralkodással, hanem feléjük is tárja ki mindenható karjait. — Az igazgató tanácshoz intézett ukázban a' czár hirdeti a' nagy hatalmasságokkal rabszolgakereskedés elnyomatása iránt kötött szerződést, minélfogva ezen kereskedést minden alattvalójának tengerrablás elleni törvények súlya alatt megtiltja. — Varsóban nagyszerű előkészületeket tesznek a' czári pár ezüst lakodalmára, 's általán véve, ugy látszik a' lengyelek már igen meg kezdik szokni dolgáik jelen állását, minek főoka az, hogy a' földbirtokosok, kik a' nemzet lényegét teszik, igen jól birják magokat.

Gabonaár váltó garasban, Pesten pesti, egyébütt pozs. mérőt értve.

			Tisztabúza.	Kétszeres.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Kukoricza
Pest	jul.	16n	215-248	180-190	160-174	110-115	74-80	116-120
Komárom	„	18.	140-150	120-140	—	70-72	55-56	95-100
Szeged	„	25.	120-130	—	115	—	65	75-80
Pécs	„	18.	125-132	115-110	—	62	—	54
Baja	„	18.	133-147	112-129	—	109	—	75
Mosony	„	23.	130-160	105-120	100-108	70-78	51-55	74-84
Miskolcz	maj.	21.	140-160	120-140	110-125	63-80	42-50	80-100
Uj Beese	jun.	10.	120-140	—	—	—	50	—

Pénzkelet: Bécs jun. 28ikán: 5petes statuskötelezvény: 108 8/7; 4 pcentes 100%¹⁶; 1839iki kölcsön 269 1/16; éjszaki 1000 p. frt vas-utrézvény 730; győri részvény 100 fr. 83 1/8

Dunavizitálás Budán, július 1jén reggeli 8 órakor: 5' 8" 9" a' zerus fölött.

É R T E S I T Ó.

Gőzhajójárási Bécs, Pest és Orsova közt júliusban:

Pestről Bécsbe indul regg. 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestről Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4 ór.
azaz: július 3, 7, 10, 14, 17, 21, 24, 28 's 31dikén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt,
az az: július 2, 4, 8, 11, 15, 18, 22, 25 's 29kén. — Ezenkívül még egy vonat gőz-
zós minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig
ÁRPÁD teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le
Bécsből; **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor,
egy személy vitelére I. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., fődelen: 3 fr.; Bécsig I. h.
6 fr. 30 kr., fődelen 4 fr. p. p.

Előfizetési figyelmeztetés
a' m. gazd. Egyesület

„Magyar Gazda“

czimű folyóiratának 1842ki 2ik felévi folyamára.
Lapjainknak ez idei első felévi folyama vége felé közeledvén, batorkodunk mind a' tisztelt gazda közönséget általában, mind eddigi tcz. előfizetőinket különö-
sen megkérni, mikép a' jövő felévi előfizetésekre nézve szives rendelkezéseiket, a'
mennyire csak lehet, minél korábban megtenni méltóztassanak, hogy a' nyeman-
dó példányok számának meghatározásában a' szerkesztőség magát mihez tartani
tudhassa. — Az előfizetési díj félére ezentul is 4 fr. p. p. — Előfizethetni a' vidé-
ken az Egyesület ügyviselőinél 's minden kir. postahivatalnál; Pesten az Egyes.
titoknoki hivatalában (Borzuteza 219ik sz.) — Egyéb a' Magyar Gazdát érdeklő

közlemények a' szerkesztői hivatalban fogadtatnak (Egyetemterén Wenkheim ház
303ik sz.) Bécsben az előfizetési díj az ottani fő posta hivatalnál 5 f. p. p.

Epen most jelent meg 's kapható Pesten Ferencz külv. ülleit Tehénutca
Románház 185 sz. Ára 1 f. p.

A' dohány krónikai, statistikai, veteményzési, 's pipadohány, burnót és szi-
pakészítési jellemében. 329 mulattató bohózzal. Előadta Némethy József Pesten
1842. A' bohózatok igen érdekesek társulatokban, az ifjuság azokat olvasván ked-
veltető ötletekkel jelenhet meg. De büfelejtésül némelly férjeknek is vigasztalásul
szolgálnak. Olly egyedeknek, kiknek találós 's kellemes játszi észszel kell meg-
jelenniök, ezen bohózatok kelmék gyűjtögetése végett igen használhatók; e' köny-
vecske azért is majd első a' maga nemében. Kelt Pesten, hatodhó 24. 1842.

2) **HIRDETÉS.** A' szabad Hajdú váro-
sok minden királyi haszonvételei, f. évi
nov. hava 15ő napjától számítandó 3év-
re, árverés utján haszonbérbe fognak a-
datni, következő renddel:
A' vámos pércsi koresmák, és vám
jövedelem július 3án helyben.
A' hadházi minden koresmák bolt
's vásár vám, jul. 4én helyben.
A' dorogi minden királyi haszonvé-
telek jul. 5kén Dorogon.
A' nánásiak jul. 6án helyben.
A' böszörményiek jul. 7én helyben.
A' szoboszlaiak jul. 8. szinte hely-
ben.
A' haszonbérleti szándékozók te-
hát elegendő bánatpénzzel felkészülve
ezen árverésre meghívotnak. 3)

5) **Valódi Havannah-szivarok.** legjobb minőségben 's nagy men-
nyiségben kaphatók különböző lehető legjutalmasb áron, *Medecz József*nel, a' „tö-
rök császárhoz,“ váczutczában, a' nagy Kristóf átellenében Pesten. 6)

2) **HIRDETÉS.** Az egri főkapitány Szar-
vas czimű, tágas mulató kerttel ellátott
nagy vendégfogadója, f. é. jul. 12. Eger-
ben, Hevesmegyében regg. 9 órakor az
aradalmi számtartósági írószobában tar-
tartandó árverés utján, f. e. sep. 10 napjá-
tól három évre, az az 1845ik évi auguszt.
utolsó napjáig haszonbérbe kiadandó
Mellyre a' bérleni kívánók, bánatpénz-
zel ellátva illendően meghívotnak. 3)

Árverési hirdetés.

1) A zombori kincstári igazgatóság részéről a bácsi kerületbeli kir. kincstári uradalomnak következő kir. haszonvételei, és egyéb haszonbértárgyai 1842-ik évi novembertől kezdve számítandó egy vagy több évre haszonberbe adni fognak. A bérleti szándékozók a nyilvános árverésre, mely ezek iránt az alábbi megjegyzett helyeken és napokon tartatni fog, a bérbe adnó tárgyhöz arányos tizszázról tizftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezenel hivatalosok.

A Zomborban a kir. kincstári igazgatósági háznál 1842-ki augusztus 2-án reggeli 9 órakor kezdve tartandó árverésre kitétni fognak:

I. Italmérségi jog

a) A palánkai uradalomban: Plávna és Paragha helységben.

b) A kulai uradalomban: Kis-Kér helységben.

c) Az apatinai uradalomban: A drávatoroki és kucskaai csárdában, Kerynyán és a Pusztá-Kulai csárdában, Monostor-zeghen és a profuntánai csárdában, Prig-Szt-Ivánon a gájai serméréssel, Veprovácson.

d) A szántovai uradalomban: Dautova helységben.

II. Husvágási jog

a) A palánkai uradalomban: Paragha helységben.

b) A kulai uradalomban: Ó- és Uj-Szivácson, Hegyesen, Ó- és Uj-Verbaszon, és Kereszturon.

c) Az apatinai uradalomban: Bezdányban és Monostorszeghen.

d) A szántovai uradalomban: Baracsán, Csatalján, Dautován, és Szántován.

III. Halászati jog

a) A palánkai uradalomban: valamennyi halászat Plávna körül.

b) A szántovai uradalomban: A szántovai határban.

IV. Vásári jövedelem

a) A palánkai uradalomban: Az évszaki vásár ok Hodsághon.

b) Az apatinai uradalomban: A heti és évszaki vásárok Apatinban 1842-ki december 1-jétől fogva, a heti vásárok B zdyányban 1842-ki november 1-jétől fogva.

V. Hidvám
Az apatinai uradalomban: Bezdányban.

VI. Mészégetési jog

a) A palánkai uradalomban: Apatinban.

VII. A nadályfogási jog

A kulai uradalom egész kerületében.

B. Paláokán 1842-ki augusztus 9-én reggeli 9 órakor a tizszázról tizftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezenel hivatalosok.

I. Vadászati jog

A Bukini határban Maricza erdő kivételével — A Plávna határban, és a Bogyáni határerdőben — A Tovarissvai határban és a Maricza erdőben. — A Parabutyi, Szilbási, és Bulkeszi határban.

II. Urasági földek

191 1/2 hold Bicsánszki Sztatina Ó-Palánkán, — 9 hold Baina-Bara Ó-Palánkán, — 13 1/3 hold Német-Palánkán a plebánia-kas álnál, az előbbeni plebániai sessio, és 200 h. rétegeltő Uj-Palánkán, — 8 h. és 4 hold Bukinban, — 49 1/2 hold Parabutyi Szilváskert.

III. Pusztai földek

44 1/2 hold marhaállás Metkovitsón, — 4 hold Kerekityen.

IV. Erdei földek

25 1/2 hold a csebi határerdőben.

C. Kulán 1842-ki augusztus 12-én reggeli 9 órakor a tizszázról tizftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezenel hivatalosok.

I. Vadászati jog

Ó- és Uj-Szivácson, Hegyesen, Szeghegyen, Feketehegyen, Ó- és Uj-Verbaszon, Ó- és Kis-Kéren, Kuczurán, D. Sz.-Iváiban, Lalityon, és a Béla és Pettau pusztákon.

II. Urasági földek

81 1/16 hold Kulán, — 11 hold Hegyesen, — 2 1/2 hold Szeghegyen, 3 üres hely Feketehegyen — 1 1/2 hold epreskert Uj-Verbaszon — 255 1/16 hold Pivniczán, — 3 üres házhegy Ó-Sóvén. — 99 hold kaszáló Pivniczán, — 7 1/16 hold kertiföld Pivniczán.

III. Pusztai földek

A-betű alatt 696 1/2 hold — B betű alatt 708 1/2 hold — E betű alatt 325 1/2 hold és Gabe ü alatt 368 1/2 hold szántóföld Pettauiban.

D Apatinban 1842-ki augusztus 16-án reggeli 9 órakor tizszázról tizftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezenel hivatalosok.

I. Vadászati jog

Apatinban, Bagojeván, Kerynyán, Csopnoplán, és Pusztakulán, Kupuszinán, és Doroszlón.

II. Sás- és kákavágás

Rácz-Militicsen, és Prig. Sz.-Ivánon.

III. Urasági földek

9 hold szilváskert Bagojeván, — a régi plebánia-udvar Doroszlón, — 70 hold Kis-hát-Kupuszinán, — 29 1/11 hold Monostorszeghen, — 1 hold nádkert Kupuszinán, — a Szalasyi csárdahegye Ó-Sztapáron.

IV. Pusztai földek

323 hold — 330 1/2 hold — 325 1/2 hold — 320 1/2 hold — 315 1/2 hold — 310 1/2 hold — 458 1/2 h — 894 1/2 hold — 291 1/2 h. — 282 1/2 hold szántóföld Felső-Pusztá-Kulán.

V. Erdei jogok

38 1/2 hold legelő Paprétye és 125 1/2 hold szántóföld Bezdányban, — 111 1/2 hold

szántóföld Bagojeván, — 136 1/100 hold szántóföld Doroszlón, — 62 hold szántóföld Monostorszeghen, — 7 h. és 6 hold szántóföld Prig-Sz.-Ivánon, — 458 1/2 h. szántóföld Szontán a Kruskovác Gredai, Vepolyei, és Berdaricsi erdőben, — 195 1/2 hold Szontán a Szibováczi és Debelláci erdőben.

E Baratskán 1842-ki augusztus 18-án reggeli 9 órakor a tizszázról tizftnyi bánatpénzzel felkészülve, megjelenni ezenel hivatalosok.

I. Vadászati jog

Csatalján, Szántován, Kolluthon, Gákován, és Krusevlyán.

II. Urasági földek

4 hold szántóföld Baracsán, — 6 hold szilváskert Csatalján, — 57 hold szántóföld és kaszáló föld Bereghen, — 9 hold szilváskert Gákován, — 900 1/2 epreskert Szántován.

III. Erdei földek

A legelő, és a parlagok a Schumár nevű Baracska erdőben, — 14 hold felsőerdő és 2 1/4 h. alsóerdő Kolluthon.

A bérlet feltételei az árverés kezdete előtt nyilvánosan fognak kihirdetettnek; megtudhatni mindazonáltal azokat előbb is mind a zombori királyi igazgatóságnál, mind pedig az illető kir. kincstári tiszti hivataloknál. — A földek- és italmérségi jog bérllőjnek szükségükhez képest uradalmi kézi és igazságmányok is fognak pénzbeli különös megterítés mellett általngedtetni — A nyilvános árverés bevezette után újabb ajánlatok el nem fogadtnak. — A bérleti szándékozók, kik imitt ismeretlenek, és a kamarai uradalmokon kívül laknak, tartoznak adósságtól ment vagyonaik állapotját az illető helybeli előljárósági bizonyítványok által kimutatni, vagy elégséges biztosságot szolgáltatni és a bácsi kamarai uradalmakban lakozó kezeseket állítani. 3)

10) Csótány (sváb) poloska- és molyirtószerek.

A cs. k. alnappja folyó é. augusztus 13-ára van elhagyva. Kelt Pesten május 24-én 1842. Szoblahói Palma Elek a pesti kir. tudom. Egyetem jegyzője, 3)

Hirdetés.

3) Sz. k. Debreczen város részéről közhírré tétetik: hogy birtokához tartozó következő haszonvételek, úgy mint arok-réti és halapi csapzések, mindkettő kaszáló földekkel együtt, számsoni és szováthi belső csapzések, szováthi mészárszék, bolt, és nadályzedes jogok, erdei vadászat, külső vaskári kávéház, és vendéglő, az ugynevezett nagy álomzugi, kis álomzugi, tolyóbeli sziki-gyakori, vekerri és malomzugi kaszálók f. é. aug. 10-én a városgazdai hivatal szobájában tartandó nyilvános árverés után a többet ígérőknek f. évi nov. 15-ő napjától számított 3 esztendőre haszonberbe fognak adni. 3)

Hirdetés.

3) Sz. k. Debreczen város részéről közhírré tétetik: hogy birtokához tartozó következő haszonvételek, úgy mint arok-réti és halapi csapzések, mindkettő kaszáló földekkel együtt, számsoni és szováthi belső csapzések, szováthi mészárszék, bolt, és nadályzedes jogok, erdei vadászat, külső vaskári kávéház, és vendéglő, az ugynevezett nagy álomzugi, kis álomzugi, tolyóbeli sziki-gyakori, vekerri és malomzugi kaszálók f. é. aug. 10-én a városgazdai hivatal szobájában tartandó nyilvános árverés után a többet ígérőknek f. évi nov. 15-ő napjától számított 3 esztendőre haszonberbe fognak adni. 3)

Árverési Hirdetés.

2) A nm. m. kir. udvari kincstár rendelete következtében ezenel közhírré tétetik: hogy f. évi augusztus 1-én Sáros megyében kebeleztet peklini kir. kincstári uradalom részéről, a peklini számtartó hivatalnál közönséges reggeli órákban tartandó nyilvános árverés után az alábbi kitétt haszonvételek novemb. 1-től számítandó három esztendőre bérbe adni fognak, egymint: 1) a peklini koresma és mészárszék hozzá tartozó 3/8 hold kert, 11 1/2 hold szántófölddel és 3 1/2 holdnyi kaszálóval 2) A kosztolányi pálinkaház két pálinkaistállal, 1 hold veteményes és 17 1/2 hold szántófölddel, nemkülönben 4 1/2 holdnyi kaszálóval. 3) A lipóczi koresma, melyhez 2/3 hold kert, 3 hold szántóföld és egy holdnyi kaszáló tartozik. 4) A vörösvágási koresma a hudszi pusztán gyakorolható bormérsi joggal és hozzá tartozó 1/2 hold kert, 20 1/2 hold szántófölddel és 12 1/2 holdnyi kaszálóval. 5) A patacskói koresma 1 hold veteményes, 28 1/2 hold szántófölddel, 2 1/2 hold kaszálóval együtt. Ezen haszonvételeket kibérleti szándékozók a szükséges ssztóli tiz bánatpénzzel ellátva a fen kitétt helyre s időre hivatalosak. 3)

Csődület-halasztás.

2) Későbbben érkezett legfe söbb kegyelmes kir. rendelet által a pesti kir. tudományos Egyetemenél néhai Vass László apát, kanonok és nyilvános rendes tanítór halálával megürült egyházi történet-tanítószeke betöltése végett, az előbb f. július 13-kára kitüzve volt csődület határ-

Építési árverési hirdetés.

2) 1422) A nm. m. kir. udv. kamarának f. évi június 1-én 18133 szám alatt kelt kegyes rendelete következtében ezenel közhírré tétetik: hogy a hatvani kir. söhivatalnál több épületi kinyitások, es némelly egészen új építvények, melyekre következő pénzosveg: t. i. a hatvani kir. söhivatal épület általános kijavítására 326 fr. 40 3/4 kr. p. p. egy pénztárszobának, iróteremnek és egy órlaknak konyhával leendő új építésére 2291 fr. 31 1/4 kr. p. p. és így összesen: 5553 fr. 12 kr. p. p. pénzben határozott meg, leszállító árcsökkenés után végre hajtandó.

Ezenel tehát minden műmesterek, kik az említett építvényeket vagy egészen, vagy részleges átvenni, es végrehajtani szándékoznak f. évi július 20-án reggeli 9 órakor a hatvani kir. söhivatal irótermében, a kir. kincstár biztosítására megkivántató, s az árcsökkenés előtt leendő száztól 5 ftot, és így a fent kitétt összes summától 277 f. 40 kr. p. p. béli bánatpénzzel megjelenni felszólítatnak, mely pénzosveg az árverés bevezetével ugyan azoknak, kik ezen munkálatok kibérletére kedvök leszen, a fentirt napra és helyre elegendő bánatpénzzel s más az uradalmat biztosító határszággal felkészülve ezenel meghivatnak. 3)

Haszonbérletek.

3) A nm. m. kir. udv. kamarai jóváhagyásából közhírré tétéik, hogy az ungvári királyi uradalomhoz tartozó, nevezetesen Czigányócz helységben ugyanazon nevű fürdő és koresma. — Palló, Petrócz, Egerfa, Lubnya, Szolya, Vulंगा helységeiben a koresmáltatás és pályinka-főzés, ugy a bor és pályinka-mérés használatához tartozó épületekkel s a pályinka-házakkal, nemkülönben mezei gazdasági állományokkal, a daróczi husvágás-jusával és Nagy Berezna mezővárosban tartani szokott országos vásárok jövedelmével, f. é. július 26-dik napján, Ungváron az uradalom igazgatóság hiva alos szobájában tartandó árverés után a többet ígérőknek követő esztendőre haszonbérletet ígérőknek adatni: a kiknek tehát ezen haszonvételek kibérletére kedvök leszen, a fentirt napra és helyre elegendő bánatpénzzel s más az uradalmat biztosító határszággal felkészülve ezenel meghivatnak. 3)

1) (11263) A nm. m. kir. udv. kamarának rendele-

te következtében közhírré tétetik ezenel, hogy sz. kir. Kápronezavárosának kir. haszonvételei, nevezetesen: a várnai vadászat, koresmák, serfőzés, a városi fegy-

vertár alatt levő pinczék, egy külön házi lakás, több rendű rét, mészárszékhez tartozó földekkel együtt, valamint az ugynevezett generál rét különösen, és a bréghi pusztán levő koresma f. é. novem. 15-ő napjától kezdve számítandó egymás utáni 3 évre ugyan e f. é. július 15-én a kápronezavárosi épületében szokott délelőtti órák alatt tartandó nyilvános árverés után a legtöbbet ígérőknek haszonberbe adni fognak. Mely árverésről mindazok, kik annál megjelenni kívánnak, ezenel oly megjegyzéssel értesítetnek, hogy a bérleti szándékozókknak elegendő bánatpénzzel ellátva kell lenniök, s az illető bérleti feltételeket mind a fenérdekett városháznál, mind pedig a nm. m. kir. kamarai számvevőhivatalnál előre is megtudhatni. Budán 1842 évi június 15-én. 3)

2) Szabad kir. Temesvár város részéről ezenel közhírré tétetik: hogy következő királyi haszonvételei, n. m. 1) Cserépetés, eladási joggal. 2) Bor- és pályinka-koresmáltatási jog. 3) Bormérés a zöld vadászium alatt. 4) Keese és báránymészárszlási jog. 5) Cserépetési joghoz tartozó koresma. 6) A bécsi és pétervári kapunál levő koresmáltatási joggal két sátor. 7) Az utcai tisztítás a belső városban f. aug. 1-én délelőtti órákban a városháznál tartandó nyilvános árverés által, legtöbbet ígérőknek bérbe fognak adni. A bérleti feltételek az említett város irnoki tizszégekben mindennap megtekinthetők. 3)